

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Somogyi Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Gábor László ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságnál 19.P.III.20.769/2007. szám alatt folyamatban volt és másodfokon a Fővárosi Bíróság 56.Pf.635.286/2007/6. számú ítéletével befejezett perében, amely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr.Horváth Jenő ügyvéd által képviselt Biztosító beavatkozott, a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 19.P.III.20.769/2007/3. számú ítéletét megváltoztatja és megállapítja az alperes kártérítő felelősségét Cs.Z. 1996. november 24-től kezdődő kórházi kezelése során, 1996. december 18-án bekövetkezett halálával kapcsolatban a felperesnek okozott károkért.

Az iratokat az elsőfokú bíróságnak küldi meg.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes férjét, Cs.Z-t 1996. november 24-én 15 órakor vette fel az alperes jogelődje, a Kórház Sebészeti Osztálya a délelőtt kezdődött, jobb hasfélre lokalizálódó fájdalom, hányinger, hasmenés miatt. Az alperes orvosai a beteg előzményi kórképére is figyelemmel - 1996 februárjában jobboldali hashártya mögötti tályog miatt két napig megfigyelés alatt állott - hasnyálmirigy-gyulladást diagnosztizáltak, és tályogot kerestek, de az elvégzett ultrahangvizsgálat tályogot, illetőleg kóros folyadékgyülemet nem ábrázolt. Tályogot a másnap történt hasi CT vizsgálat sem bizonyított, ezért továbbra is hasnyálmirigy-gyulladás miatti megfigyelést tartottak szükségesnek. A november 28-án és 30-án történt ultrahangvizsgálat sem igazolt tályogot, vagy arra utaló eltérést. Másnap, december 1-jén azonban jobboldali rekesz alatti tályog klinikai tünetei miatt azonnali műtét történt, amelynek során tályogot találtak, azt kiürítették, és hat liter vörhenyes, zavaros, bűzös tályogtartalmat ürítettek, és a rekesz alól,

valamint a máj felszínéről hatalmas fibrin darabokat távolítottak el. A septicus állapot miatt intenzív osztályra helyezték át, ahol célzott antibiotikus kezelés, naponta tamponcsere és mosás történt. A septicus állapot nem javult, a beteg keringése összeomlott, és december 18-án, 49 éves korában meghalt.

A felperes keresetében házastársa halála miatt bekövetkezett vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére kérte az alperes kötelezését. Arra hivatkozott, hogy az alperes orvosai a beteg kezelése során megsértették az egészségügyről szóló, akkor hatályban volt 1972. évi II. törvény (Eütv.) 43. §-ában foglaltakat, ezért az alperes a Ptk. 348. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a 339. §-ának (1) bekezdése alapján kártérítésre köteles.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a 2006. február 21-én hozott 19.P.II.23.097/1998/97. számú keresetet elutasító ítéletét a másodfokú bíróság a 2007. január 24-én jogerőre emelkedett 56.Pf.633.236/2006/3. számú végzésével a Pp. 144. §-a szerinti eljárási szabály megsértése miatt hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás megismétlésére utasította.

A megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság ismét elutasította a keresetet. A rendelkezésre álló bizonyítékok - közöttük kiemelten a tanúvallomások és az orvosszakértői vélemények - mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes férjének halálához vezető folyamatban az alperes felróható magatartást nem tanúsított. Az általa fel nem ismert, és ezért nem megfelelően kezelt féregnyúlvány-gyulladás halálhoz vezető oka tényként nem állapítható meg, csupán a lehetséges okok egyikeként vehető figyelembe a toxikus állapothoz és a beteg halálához vezető okok körében. Ebből azonban az alperes kártérítési felelőssége, helytállási kötelezettsége egyértelműen, kétséget kizáróan nem következik, ezért a marasztalására nincs lehetőség.

A másodfokú bíróság indokai alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és elsődlegesen a hatályon kívül helyezése mellett közbenső ítélettel kérte az alperes kártérítő felelősségének megállapítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet által megállapított tényállás téves, a bizonyítékok okszerűtlen értékelésén alapul, sérti a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat. A bizonyítékokból ugyanis megállapítható, hogy a beteget féregnyúlvány-gyulladás gyanújával vették fel, de heveny hasnyálmirigy-gyulladással kezelték, és elmulasztották a

féregnyúlvány eltávolítását, az tovább mérgezte a beteg szervezetét, majd átfúródott és hasi gennyesedést okozva vérmérgezéssel és sokszervi elégtelenség kialakulásával a beteg halálához vezetett.

Álláspontja szerint az alperes orvosai megsértették az Eütv. 43. §-a szerinti kötelezettségüket, ezért az alperes kártérítésre köteles. Ha pedig a kártérítési felelőssége a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem ítéltető meg, a bizonyítás kiegészítése érdekében új eljárás elrendelését kérte.

Az alperes és a beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

Az alperes kártérítő felelősségének elbírálásához szükséges bizonyítást a bíróságok lefolytatták, de a tényállást nem a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti értékelésével állapították meg, ezért az irányadó anyagi jogi felelősségi szabályok [Ptk. 339. § (1) bekezdés, Eütv. 43. §] téves alkalmazásával jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól kimentette magát.

A perben annak volt jelentősége, hogy az alperes orvosai akkor, amikor a felperes férjét jobboldali alhasi fájdalmakkal, hányással járó heveny gyulladásos tünetek miatt felvették a sebészeti osztályra, és a felvételt intéző orvos a kórlapon „appenditis acuta indirekt tünetei pozitívak” megjelölést tett, a klinikai, majd a laboratóriumi eredmények birtokában milyen további adatokhoz juthatott volna, ha a panaszokat nem csupán a kórelőzménybe illesztették volna be, például annak okán, hogy a korábbi tályogos folyamat reaktiválódott (dr.S. tanúvallomása), hanem a tályogkeresés helyett egyéb lehetőségekre, például féregnyúlvány-gyulladásra is gondolnak. Ez annál is indokoltabb lett volna, amikor a többszöri hasi ultrahang és a CT vizsgálat is a tályog fennállását eleve kizárta. Az alperes orvosai azonban a féregnyúlvány-gyulladásra a felvételi státusz ellenére nem gondoltak, a beteget csak hasnyálmirigy-gyulladás diagnózissal, fájdalomcsillapítással, bélmozgatással és a belek keringésének javításaként csigolyaközi katéterezéssel kezelték. A hét napon át tartó kezelés azonban eredménytelen volt, a beteg állapota nemhogy javult volna, hanem folyamatosan rosszabbodott, hőemelkedése, majd láza lett, végül a gennyes folyamat előrehaladtát a december 1-jén elvégzett röntgenvizsgálat kimutatta, amely azonnali operációt igényelt. Az alperes orvosai tehát mulasztottak, amikor a beteg

vizsgálata során észlelt klinikai és laboratóriumi eredmények birtokában további vizsgálatokat nem végeztek, és a műtét során is csak egy területre koncentráltak, a féregnyúlvány vizsgálata a műtét során sem történt meg [Eütv. 43. § (1) és (2) bekezdés]. A műtét utáni kezelés is „tályogspecifikus” volt (dr.D. tanúvallomása), de a lehetséges okok kutatása elmaradt és a hasüreget nem sikerült sterillé tenni. Ennek oka lehetett - egyebek mellett - a féregnyúlványból eredő folyamatos bakteriális utánpótlás a belektől a hasüregbe.

Nem kétséges, hogy a beteg halálát szepszis okozta, amelynek forrása a hashártya mögötti tályog volt, de hogy ez milyen okból alakult ki, azt a kórboncolás alapján sem lehetett megállapítani. Az okok között több kórfolyamat lehetséges, egyebek mellett a heveny féregnyúlvány-gyulladás és emiatt a vakbél falának átfúródása is (dr.B. szakértő véleménye). Ha pedig a féregnyúlvány-gyulladás, mint a beteg halálához vezető szepszis oka akár lehetőségként is felmerül - amelyet valamennyi szakértői vélemény megerősít -, akkor az alperes nem mentheti ki magát a kártérítési felelősség alól.

A beteg felvételekor ez a diagnózis felmerült, de azzal az alperes orvosai nem foglalkoztak, a műtét során sem tisztázták a tályog eredetét, így saját magukat zárták el annak bizonyításától, hogy a beteg gyógykezelése során az Eütv. 43. §-ának (2) bekezdése szerinti módon, az orvostól elvárható gondossággal és körültekintéssel jártak el. A szakértői véleményeket és az orvos tanúk vallomását az egyéb perbeli bizonyítékokkal együtt jogi szempontból kellett értékelni, amely azzal az eredménnyel járt, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól nem tudta kimenteni magát. A kártérítési felelőssége a Ptk. 348. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a 339. §-ának (1) bekezdése alapján fennáll.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott 253. §-ának (4) bekezdése szerint a Pp. 213. §-ának (3) bekezdése alapján hozott közbenső ítélettel megállapította az alperes kártérítő felelősségét a felperes házastársának gyógykezelése során bekövetkezett halála folytán a felperesnek okozott károkért. Egyben a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 253. §-ának (4) bekezdése alapján rendelkezett az iratoknak az elsőfokú bírósághoz való megküldéséről.

Az alperest a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. A felperesnek a beavatkozással többletköltsége nem merült fel, ezért a Legfelsőbb Bíróság a beavatkozót felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére nem kötelezte [Pp. 83. § (1) bekezdés]. A

*felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának
(1) bekezdésére figyelemmel a 14. §-a alapján az állam viseli.*

Budapest, 2009. március 11.

*Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Besenyeiné dr. Varga
Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró*